

PRORAČUN EU-A ZA BUDUĆNOST

#EUBudget #EURoad2Sibiu #FutureofEurope

14. veljače 2018.

MODERNIZACIJA IZVORA PRIHODA ZA PRORAČUN EU-A

Izvori prihoda za proračun EU-a nisu se mijenjali već nekoliko desetljeća: **carinske pristojbe**, doprinosi koji se temelje na **porezu na dodanu vrijednost** (PDV) i doprinosi koji se temelje na **bruto nacionalnom dohotku** (BND).

- **Carinske pristojbe** ubiru se od gospodarskih subjekata na vanjskim granicama EU-a i odlaze izravno u proračun EU-a. Države članice zadržavaju 20 % iznosa za podmirivanje troškova prikupljanja.
- Aktualne osnovice **PDV-a** svih država članica uskladjuju se primjenom jednog složenog statističkog postupka, a potom se od svake države članice, uz neke iznimke, ubire jedinstvena stopa od 0,3 %.
- Dio proračuna koji nije pokriven drugim prihodima financira se iz vlastitih sredstava na temelju **BND-a**. Od svake države članice ubire se isti postotak njezina BDP-a. Stopa se utvrđuje u okviru godišnjeg proračunskog postupka. Neke države članice imaju pravo na smanjenje.

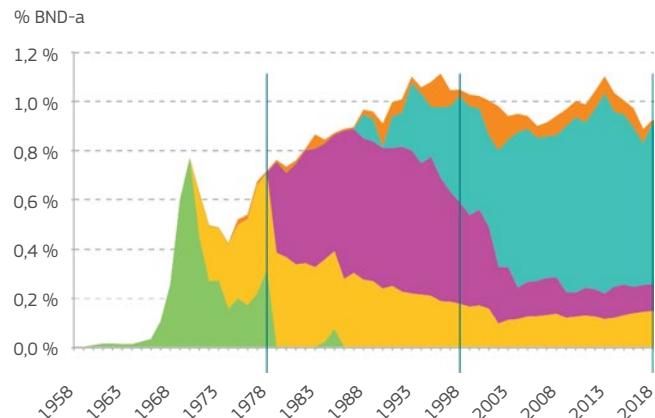
Neki primjeri za druge izvore prihoda za proračun EU-a jesu porezi na plaće osoblja europskih institucija, doprinosi trećih zemalja za određene programe i kazne poduzećima zbog kršenja propisa o tržišnom natjecanju.

Ukupni prihodi (vlastita sredstva + ostali prihodi) moraju biti jednakim ukupnim izdacima koji se njima financiraju. Europska unija ne može se zaduživati i njezin proračun ne može biti u deficitu – proračun EU-a uvijek je uravnotežen.

KAKO SU SE PRIHODI EU-A MIJENJALI TIJEKOM GODINA?

Od uvođenja vlastitih sredstava (Ugovor iz Luxembourg-a, 1970.) udio carinskih pristojbi tijekom vremena se relativno smanjio, što je posljedica globalizacije i liberalizacije trgovine. Isto vrijedi i za vlastita sredstva na temelju PDV-a, dok se udio proračuna EU-a koji se financira doprinosima na temelju BND-a bitno povećao od njegova uvođenja.

- Finansijski doprinosi
- Carinske pristojbe
- Statistička vlastita sredstva temeljena na PDV-u

- Vlastita sredstva temeljena na BND-u
- Ostali prihodi

KAKO SE SUSTAV VLASTITIH SREDSTAVA MOŽE REFORMIRATI?

Oko 80 % proračuna EU-a financira se iz nacionalnih doprinosa na temelju PDV-a i BND-a. Ti doprinosi stabilan su i dovoljan izvor prihoda za proračun EU-a, ali ponekad ih države članice smatraju troškovnim čimbenikom, pa ih nastoje smanjiti umjesto da pozornost usmjere na dodanu vrijednost. Tijekom proteklih godina neke države članice pregovorima su dogovorile prilagodbe i „rabate”, što aktualni dogovor o financiranju čini sve složenijim. Sada postoje snažni argumenti za ukidanje svih takvih korekcija.

Europska unija trenutačno razmatra dodatne ili alternativne izvore prihoda koji bi ne samo donosili prihode za proračun nego i pridonijeli ostvarivanju ciljeva politika i boljoj raspodjeli koristi od tržista EU-a.

Postoji nekoliko **mogućih izvora** prihoda za financiranje proračuna EU-a koji se razmatraju.

ODRŽIVOST

Prihodima temeljenima na **sustavu trgovanja emisijskim jedinicama** finansirali bi se ciljevi EU-a povezani s okolišem i klimatskim promjenama.

JEDINSTVENO TRŽIŠTE

Prihodi temeljeni na **zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit** potencijalno kombinirani s digitalnom komponentom, ili uskladenom osnovicom za procjenu **PDV-a**. Ti združeni prihodi bili bi povezani s usklađivanjem pravila i s koristima od jedinstvenog tržišta.

EKONOMSKA I MONETARNA UNIJA

Dio prihoda od **izdavanja eura** mogao bi se slijevati u proračun EU-a.

POTENCIJALNI IZVOR PRIHODA	O ČEMU JE RIJEČ?	ZAŠTO BI TO TREBALO RAZMOTRITI?	KAKO BI TO MOGLO FUNKCIONIRATI?	KOLIKO BI TO MOGLO DONOSITI PRORAČUNU EU-A*
	Doprinosi temeljeni na pojednostavljenoj osnovici PDV-a	Porez na potrošnju procijenjen na temelju vrijednosti dodane svim robama i uslugama prodanima u Europi.	Jasno utvrđena uskladena porezna osnovica na razini EU-a na temelju jedinstvenog tržišta.	Pojednostavljeni izračun Referentna stopa temeljena na pojednostavljenoj osnovici PDV-a.
	Zajednička konsolidirana osnovica poreza na dobit uključujući digitalni sektor	Zajednička konsolidirana osnovica poreza na dobit jedinstvena su zajednička pravila za izračun oporezive dobiti trgovačkih društava u Uniji.	Velika trgovačka društva imaju znatne koristi od jedinstvenog tržišta. Doprinos temeljen na uskladenoj osnovici poreza na dobit ojačao bi vezu između koristi od jedinstvenog tržišta i financiranja Unije.	Svaka država članica oporezivat će svoj dio dobiti prema svojoj nacionalnoj poreznoj stopi i mogla bi se uvesti referentna stopa na razini EU-a.
	Prihodi od sustava trgovanja emisijskim jedinicama	EU-ov sustav trgovanja emisijskim jedinicama ima važnu ulogu u klimatskoj politici EU-a. Određeni broj emisijskih jedinica države članice prodaju na dražbi, a kupuju ih trgovačka društva kako bi pokrila svoje emisije stakleničkih plinova.	Znatan prihod ostvaren na temelju potpuno integrirane politike EU-a	Dio prihoda od dražbi emisijskih jedinica mogao bi se staviti na raspolažanje za proračun EU-a.
	Emisijska dobit	Emisijska dobit je prihod koji središnje banke i vlade ubiru od izdavanja novca.	Monetarni prihodi Europske središnje banke od izdavanja eura izravno su povezani s ekonomskom i monetarnom unjom.	Dio prihoda koji se isplaćuju nacionalnim riznicama mogao bi se staviti na raspolažanje za proračun EU-a.

* ovisno o primjenjenoj poreznoj osnovici i primjenjenim referentnim stopama.